

Radosław Jarasz

Głoska, st. 1, gm. Miękinia, woj.
wrocławskie, AZP 77-25/18

Informator Archeologiczny : badania 31, 135-136

1997

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

terze osadniczym. Relatywnie nieliczne zabytki pozwalają wiązać omawiany obiekt z osadnictwem przeworskim, rozwijającym się na tej terasie Wisły w młodszym okresie przedrzymskim. Wydaje się, że zaplecze osadnicze stanowiła osada badana na stanowisku 1 w Gąbinku. Na stanowisku 6 znaleziono także ruchomy materiał zabytkowy z okresu nowożytnego.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego. Badania nie będą kontynuowane.

Gąsawa, st. 6, gm. loco, woj. bydgoskie — patrz: neolit

Gdańsk, Stare Miasto — patrz: wczesne średniowiecze

GLEDZIANÓWEK, st. 1, gm. Witonia, woj. łódzkie, AZP 58-50/5

- cmentarzysko kultury przeworskiej (młodszy okres przedrzymski)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w maju przez dr. Jacka Moszczyńskiego (Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi). Finansowane przez Fundację im. prof. K. Jażdżewskiego w Łodzi. Pierwszy sezon badań po wojnie. Przebadano powierzchnię 32 m².

Powodem interwencji konserwatorskiej było znalezienie dwóch grobów popielnicowych (nr 1 i 1a) w trakcie wybierania żwiru. Z przeprowadzonej kwerendy archiwalnej oraz z rozmów z mieszkańcami wynika, że jest to dalszy ciąg cmentarzyska kultury przeworskiej badanego przed wojną w latach 1934 i 1935 przez W. Kamieniecką i M. Drewko. Odkryto wówczas 117 grobów ciałopalnych.

W wyniku przeprowadzonych badań na powierzchni odkryto sześć grobów ciałopalnych (nr 2-7). Przesiewając ziemię, która osunęła się ze ścian żwirowni, na wysokości grobu 3 znaleziono fibulę brązową i przepalone kości. Ponieważ nie ma pewności czy zabytki te pochodzą z grobu nr 3, oznaczono je jako pochodzące ze zniszczonego grobu nr 3a. W sumie wystąpiło tutaj dziewięć grobów ciałopalnych (siedem popielnicowych, jeden jamowy i jeden nieokreślony), bruk kamienny (obiekt nr 8) oraz sześć jam.

Obok grobów ubogo wyposażonych (nr 1a, 3a, 4) odkryto groby zamożniejsze (nr 3, 5-7). Na ich wyposażenie (oprócz fragmentów ceramiki) składały się zapinki żelazne i brązowe (groby nr 1, 2, 3, 3a, 5, 6), groty żelazne (groby nr 2, 3, 7), umbra (groby nr 2, 5), imacze (groby nr 5, 7), sprzączki (groby nr 3, 5), elementy skrzyńcówek (groby nr 1, 6), fragmenty grzebieni (groby nr 4, 7), nity żelazne (groby nr 6, 7), przęśliki (groby nr 1, 6), nożyce (grób nr 7), osetki (grób nr 3).

Odkryte w tym roku groby uzupełniają bogaty inwentarz zabytków z tego stanowiska. Wskazują jednocześnie, że cmentarzysko to nie zostało przebadane do końca i należy się liczyć z kolejnymi odkryciami. Dotychczasowe badania potwierdzają dużą wartość poznawczą stan.1 w Gledzianówku. Fakt zagrożenia stanowiska przez działalność gospodarczą nakazuje podjęcie natychmiastowych badań ratowniczych na większą, niż w roku bieżącym, skalę.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym w Łodzi.

Badania będą kontynuowane.

GŁOJKÓW, woj. bydgoskie

- osada z późnego okresu rzymskiego

Ratownicze badania wykopaliskowe na trasie gazociągu tranzytowego, przeprowadzone przez dr. Józefa Bednarczyka i mgr Lucynę Leśniak (Instytut Prahistorii Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu).

GŁOSKA, st. 1, gm. Miękinia, woj. wrocławskie, AZP 77-25/18

- obozowisko mezolityczne
- osada kultury pucharów lejkowatych (neolit)
- osada kultury lużyckiej (środkowa epoka brązu – wczesna epoka żelaza)

- cmentarzysko kultury przeworskiej (młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich)
- osada kultury przeworskiej (młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone we wrześniu przez dr. Radosława Jarasza (Muzeum Regionalne w Środzie Śląskiej). Finansowane przez PSOZ. Przebadano powierzchnię 120 m².

Prace związane były z planowaną rozbudową cmentarza. Wytyczono 4 wykopy. W ich obrębie odsłonięto 20 obiektów. Były wśród nich budynki mieszkalne, jamy słupowe, paleniska, jamy gospodarcze (m.in. z muszlami małż) i krzemienica mezolityczna. Pozyskano z nich materiał ceramiczny kultury łużyckiej, przeworskiej i z późnego średniowiecza.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Muzeum Regionalnym w Środzie Śląskiej.

Badania będą kontynuowane.

GROCHY STARE, st. 1, gm. Poświętne, woj. białostockie, AZP 41-84/20

- cmentarzysko kurhanów typu rostołckiego kultury wielbarskiej (okres wpływów rzymskich)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 1 lipca do 19 sierpnia przez mgr Katarzynę Rusin (Państwowe Muzeum w Białymstoku). Finansowane przez PSOZ. Czwarty sezon badań. Przebadano powierzchnię 470 m².

Badany w tym sezonie kurhan nr 3 położony był w południowo-zachodniej części cmentarzyska. Nasyp kurhanu zachował się w postaci szczątkowej. Jego średnicę (około 32 m) wyznaczał zachowany na obrzeżach płaszcz kamienny. Centralnie usytuowaną jamę grobową przykrywał kolisty, szczątkowo zachowany rdzeń z dużych kamieni. Wkop jamy grobowej rysował się jako prostokąt z zaokrąglonymi narożami, zorientowany osią dłuższą na linii północ-południe. Wymiary jamy w spągu wynosiły 4,9 x 2,8 m. Przekrój jej był trapezowaty, miąższość 2,1 m. Pierwotne wypełnisko — płamisty, jasno-żółty piasek — zachowało się tylko na obrzeżach, centralną część zniszczyły wkopy (rabunkowe?). Na dnie jamy grobowej odsłonięto zarys trumny kłodowej o wymiarach 3,4 x 0,86 m, ustawionej na dużych kamieniach (0,3 x 0,5 m). Przy dłuższych bokach kłody leżały gałęzie, stanowiące być może zabezpieczenie przed podsiąkaniem wód gruntowych. W północno-zachodniej części jamy grobowej odsłonięto słabo czytelny zarys drewnianej niecki (?) o wymiarach 0,75 x 0,33 m. W trumnie znaleziono trzy szklane krążki do gry barwy białej, fragment czarnego krążka do gry, fragmenty wtórnie przetopionego szkła, ułamki ceramiki, przepalone kości ludzkie (prawdopodobnie kobiety w wieku adultus) z dość liczną domieszką przepalonych kości zwierzęcych. Na poziomie humusu pierwotnego odsłonięto jamy i paleniska koncentrujące się wokół jamy grobowej. Na poziomie próchnicy pierwotnej, w części południowo-wschodniej kurhanu, wyeksplorowano dwa skupiska kości ludzkich.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Państwowym Muzeum w Białymstoku.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Biuletynie Konserwatorskim”

Badania będą kontynuowane.

Grudziądz-Wielkie Tarpno, st. 3, gm. loco, woj. toruńskie — patrz: wczesna epoka żelaza

Grudziądz-Wielkie Tarpno, st. 4, gm. loco, woj. toruńskie — patrz: neolit

GRZYBOWO, st. 1, gm. Raciąż, woj. ciechanowskie, AZP 44-59/1

- osada kultury łużyckiej (środkowa i późna epoka brązu)
- osada kultury przeworskiej (młodszy okres przedrzymski — okres wpływów rzymskich)

Przedinwestycyjne, ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w czerwcu przez mgr Agatę Byszewską-Levau. Finansowane przez EuRoPol Gaz SA. Przebadano powierzchnię 16,5 ara.

Osada, położona na stoku niewielkiego wzniesienia, w bezpośrednim sąsiedztwie rozległej depresji, jest bardzo zdewastowana przez orkę. Odkryto 10 obiektów o zróżnicowanej głębokości i powierzchni, oraz fragmenty naczyń ceramicznych.

Wyniki badań będą opublikowane w wydawnictwie inwestora.